

Time: 3 HRS

MARKS:100

N.B. 1. All questions are compulsory

2. All questions carry equal marks

Q. 1 Solve any two questions from the following.

- a) What is agriculture? Explain the importance of agriculture in rural development.
- b) What is agricultural productivity? Write the factors that determine agricultural Productivity.
- c) Explain the nature of Indian agriculture.

Q. 2 Solve any two questions from the following.

- a) Write the types of land in India.
- b) What is land? State the factors of land formation.
- c) What is soil erosion? Explain its types.

Q. 3 Solve any two questions from the following.

- a) Write information about traditional agricultural equipments.
- b) State the consequences of chemical fertilizers.
- c) Write the importance of organic fertilizers in increasing agricultural production.

Q. 4 Solve any two questions from the following.

- a) What is farm business management? Write its principles.
- b) State the objectives of farm business management.
- c) What is labour? Explain its importance.

Q. 5 Write notes. (any two)

- a) Importance of land
- b) Causes of soil erosion
- c) Seeds
- d) Modern agricultural equipments

*****

मराठी रूपांतर

वेळ: ३ तास

गुण: १००

- सूचना : 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

प्र. 1 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) शेती म्हणजे काय ? शेतीचे ग्रामीण विकासातील महत्व सांगा.
ब) कृषी उत्पादकता म्हणजे काय? कृषी उत्पादकता निर्धारित करणारे घटक लिहा.
क) भारतीय शेतीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र. 2 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतातील जमिनीचे प्रकार लिहा.
ब) मृदा म्हणजे काय ? मृदा निर्मितीचे घटक सांगा.
क) जमिनीची धूप म्हणजे काय ? त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र. 3 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) पारंपरिक शेती अवजारांची माहिती लिहा.
ब) रासायनिक खतांचे दुष्परिणाम सांगा.
क) सेंद्रिय खतांचे शेती उत्पादन वाढतील महत्व लिहा.

प्र. 4 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन म्हणजे काय? त्याची तत्वे लिहा.
ब) कृषी व्यवसाय व्यवस्थापनाचे उद्देश सांगा.
क) श्रम म्हणजे काय ? त्याचे महत्व सांगा.

प्र. 5 टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

- अ) भूमीचे महत्व
ब) जमिनीच्या धुपेची कारणे
क) बीबीयाणे
ड) आधुनिक शेती अवजारे

*****